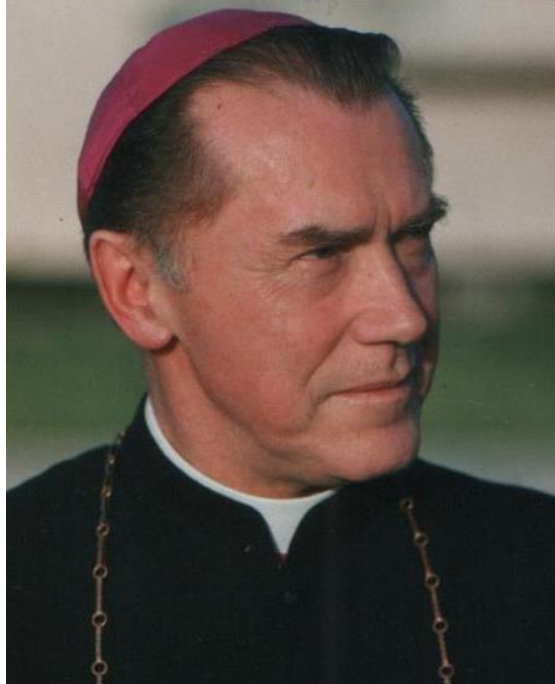

Biskup Czesław Domin 1929-1996

Biskup Koszalińsko-Kołobrzeski 1992-1996

Pożegnanie Biskupa umieszczone w koszalińsko-kołobrzeskim „Wierzę”, dodatku do „Gościa Niedzielnego” (nr13/1996)

Kochany Biskupie Czesławie...

Jutrzenki wziąć skrzydła i nad brzegiem morza zamieszkać – tam również dosięgnie nas Jego ręka, a prawica podtrzyma

(Ps 139,9)

- fragment z homilii śp. Bpa Czesława Domina podczas ingresu do katedry koszalińskiej 23.02.1992 r.

Przybyłeś do naszej diecezji 01.02.1992 r. Mało komu znany. Ktoś wyrwany ze Śląska, jak Abraham z Ur. Tam była Twoja Ojczyzna, silny Kościół, bogata tradycja, głębokie więzi międzyludzkie.

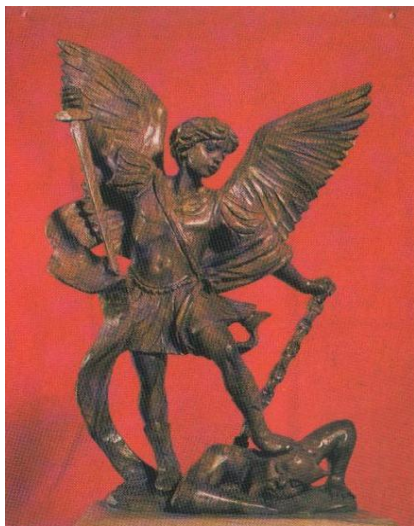
Bardzo szybko się wydało, że jesteś wielkim czcicielem Jezusa Miłosiernego i św. Michała Archanioła. „Któż jak Bóg” – to zawołanie biskupie dodawało Ci zawsze odwagi w podejmowaniu trudnych, często ryzykownych decyzji. Z bogatego nie tylko wiarą Śląska przyszedłeś, i chyba z miesiąca na miesiąc coraz bardziej dostrzegałeś i głęboko przeżywałeś specyfikę rolniczo-pegeerowskiego regionu.

Kochałeś najmocniej jak umiałeś „nowych” ludzi, nowych kapłanów, siostry zakonne, tych w mieście i na wsi. Szczególnie – potrzebujących i chorych. Caritas – to jakby druga, a może i pierwsza dziedzina Twojego działania. Gdy przechodziłeś obok potrzebujących, w myślach, jak błyskawica, przelatowały Ci natychmiast projekty, pomysły, osób, instytucji, które mogłyby pomóc. Nic dla siebie. Nic. Zabrałeś do Pana Twoje ogromne cierpienie, wierność pasterskiemu głoszeniu Ewangelii, Caritas (miłosierdzie), wiarę w to, że Bóg jest Miłosierny i pokorę – zawsze stawiającą Ciebie na drugim, a może i dalszym miejscu, nawet wtedy, gdy jako biskup diecezjalny musiałeś przewodniczyć czy być pierwszym. Zawsze znalazłeś kogoś przed sobą – do wyróżnienia, podkreślenia, pochwalenia, podziękowania.

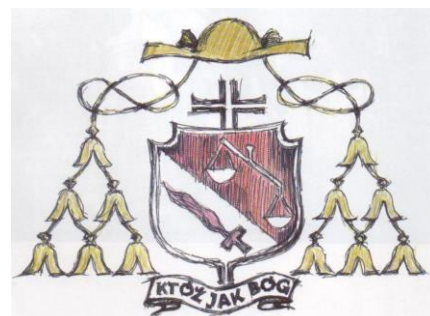
4 lata – to nie epizod. To długi, bogaty czas dotykania tajemnicy działającej łaski. Zachowałeś nas w Bożym imieniu i ustrzegłeś, aby nikt nie zginął.

Redakcja

Święty Michale Archaniele ...

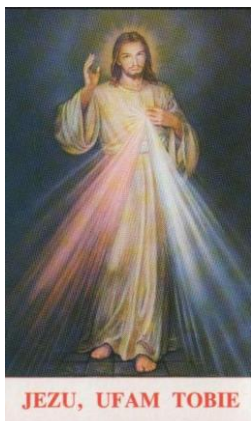
Z rodzinnej parafii w Michałkowicach (obecnie dzielnica Siemianowic Śląskich) wyniósł głębokie nabożeństwo do św. Michała Archanioła i innych duchów „posłanych na pomoc tym, którzy mają osiąść zbawienie” (Hbr 1,14). Wprowadził w Kościele koszalińsko-kołobrzeskim zwyczaj odmawiania modlitwy do św. Michała po każdej Mszy świętej. Rozdawał obrazki z wizerunkiem św. Michała i modlitwą do niego.

Herb Biskupa Czesława Domina

„Jezu, ufam Tobie!”

Koronkę do Bożego Miłosierdzia odmawiał codziennie rano i o godz. 15.00, często z gośćmi, których przyjmował. Napisał pieśń sławiącą Miłosierdzie Boże i wyrażającą ufność: *„Więc mi nie grozi żadna straszna twoga: Jezu, ufam Tobie! Jezu, ufam Tobie!”* (z refrenu pieśni).

Przed świętami Wielkanocnymi w 1993 r. Biskup Domin wydał dekret dotyczący czci tajemnicy Miłosierdzia Bożego, w którym:

- zarządził wspomnienie tej tajemnicy w II Niedzielę Wielkanocną przez homilię, wezwanie w modlitwie wiernych i popołudniowe nabożeństwo, uroczyste zawieszenie obrazu Bożego Miłosierdzia w tych kościołach, gdzie go jeszcze nie było, coroczne odprawianie nowenny do Bożego Miłosierdzia według wskazówek z Dzienniczka s. Faustyny.

- Zalecił korzystanie z formularza Mszy świętej wotywniej o Miłosierdziu Bożym w dni roku liturgicznego, które na to pozwalają, częste odmawianie koronki do Miłosierdzia Bożego zarówno prywatnie, jak i podczas nabożeństw, używanie innych, dozwolonych modlitw.

- Przypomnił, że do istoty czci Miłosierdzia Bożego należy codzienne spełnianie czynów miłosierdzia czynem, słowem lub modlitwą.

Znający osobiście Biskupa zaświadcniają, iż praktykował także drobne czyny miłosierdzia np. podwożąc „na okazję” przygodnie spotkane osoby.

„Caritas – to jakby druga, a może i pierwsza dziedzina Twojego działania.”

Pierwsza wizyta w Domu Samotnej Matki, istniejącym od 1991 r. obyla się niespodziewanie. Biskup odwiedził wszystkie mieszkanki w ich pokojach, z każdą przywitał się, zamienił kilka słów, pobłogosławił im i ich dzieciom, dał obrazek z Panem Jezusem Miłosiernym i tekstem koronki, zachęcił do jej odmawiania. Po obejrzeniu domu od piwnic po strych, zdecydował urządzenie w nieużywanej przybudówce stołówki dla osób potrzebujących z terenu Koszalina. Obecnie taka stołówka funkcjonuje w Koszalinie w siedzibie Caritas przy ul. bpa Domina 8.

Bursa w Szczecinku

Bursa szkolna imienia świętego Stanisława Kostki w Szczecinku została powołana do istnienia w roku 1993, a jej siedzibą stał się zmodernizowany dawny dom parafialny parafii rzymsko-katolickiej pw. św. Rozalii w Szczecinku. Intencją Biskupa było ułatwienie chłopcom pochodzącym z rodzin wiejskich o złej sytuacji materialnej czy mającym inne poważne trudności zdobycie wykształcenia w zakresie szkoły średniej oraz matury. W pierwszym roku jej istnienia z pomocy skorzystało sześciu chłopców, w roku szkolnym 2011/12 jest ich 24., w tym dziesięciu maturzystów, którzy opuszczą bursę w czerwcu. Bursa zaprasza kolejnych chętnych. Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie www.bursa.szczecinek.caritas.pl.

Ośrodek rekolekcyjno-wypoczynkowy w Podczelu

Urządzony przy erygowanej przez Biskupa Domina w grudniu 1992 r. parafii pw. św. Michała Archanioła w dawnym szpitaliku stacjonujących w tym zamkniętym wówczas osiedlu wojsk radzieckich, a przekazanym Kościołowi w 1992 r. po ich wyjeździe z terenu Polski. Biskup Domin pragnął, aby w przekazanym budynku powstał ładny ośrodek, w którym dzieci i młodzież z biedniejszych rodzin szczególnie z zadmionego Śląska spędzałyby wakacje, czując się godnie i dobrze. Marzenia powoli się realizowały, a Biskup Czesław czuł się z tym miejscem bardzo związany. Przyjeżdżał często, przeważnie nieoficjalnie, sam, z mamą, rodziną, gośćmi. W kilka miesięcy po śmierci Biskupa, 20 lipca 1996 r. - w dniu jego patrona, nadano domowi imię Biskupa Czesława Domina. W ciągu roku ośrodek pełni funkcję domu rekolekcyjnego dla

dzieci i młodzieży. Więcej informacji na stronie WWW.koszalin.caritas.pl.

Tablica poświęcona patronowi Domu w holu wejściowym

Kierując się podobną myślą o urządzeniu miejsca wypoczynku dla dzieci i młodzieży Biskup Domin zdecydował o przejęciu dawnego ośrodka wypoczynkowego PKP, składającego się z baraków i wagonów kolejowych przy torach w Kołobrzegu. Obecnie jest tam Ośrodek Charytatywny dla Dzieci i Młodzieży pw. Aniołów Stróżów, w niczym nie przypominający tego z lat 90.

W okresie wakacji letnich ośrodek przyjmuje dzieci z ubogich rodzin oraz dzieci niepełnosprawne w zorganizowanych grupach z własnymi opiekunami. Jednorazowo Ośrodek może pomieścić ok. 100 dzieci z wychowawcami. Na terenie Ośrodka znajduje się Kaplica, stołówka, sala TV, boisko wielofunkcyjne, duży plac zabaw, zadaszone miejsce na grilla - (może to być miejsce spotkań). Więcej informacji na stronie WWW.koszalin.caritas.pl.

Jeden z witraży w kaplicy

Podczas wizytacji parafialnych bp Czesław Domin spotykał się z jedną z rodzin wielodzietnych w parafii (na zdjęciu), przywoził jakiś dar. Przy takiej okazji jesienią 1993 r. zrodziła się akcja „Koza żywicielka”, prowadzona w latach 1995-2000 przez Caritas i Wspólnotę Dzieci Łaski Bożej z Lipia. Dzięki sponsorom z holenderskiego miasta Roermond sprowadzono stado podstawowe kóz. Hodowane w gospodarstwie Wspólnoty dawały potomstwo, które rozdawane było rodzinom z terenów popegeerowskich. Intencją Biskupa było nie tylko zapewnienie mleka dla dzieci, ale pobudzenie inicjatywy, danie nadziei na zapracowanie na swoje utrzymanie, ochrona godności ludzkiej tych, którzy niemal z dnia na dzień zostali pozbawieni warsztatu pracy.

Temu zagadnieniu był poświęcony list pasterski Biskupa Domina z jesieni 1992 r. o godności pracy na roli i możliwości jej realizacji w dobie narastającego bezrobocia na terenie diecezji. Możliwość wykonywania pracy Biskup widział jako zagadnienie nie tylko społeczne, ale i moralne. Nakazał wszystkim parafiom w diecezji przejąć należne 15 ha, które w pierwszej kolejności miały być do dyspozycji chętnych do ich uprawy mieszkańców parafii, niezależnie od wyznania i światopoglądu. W liście Biskup zapowiedział zorganizowanie kursów dla osób nie dysponujących odpowiednim przygotowaniem. Uważał podjęcie tej inicjatywy za mały krok w kierunku tworzenia rodzinnych gospodarstw rolnych, a nawet do powstania dobrowolnych lokalnych zrzeszeń i spółek. Jako przewodniczący Komisji Charytatywnej Episkopatu Polski współpracował z Komisją Wspólną ds. Pomocy Humanitarnej przy Ambasadzie USA w Warszawie wspomagając podobne inicjatywy w całej Polsce. W przypadku braku chętnych Biskup planował utworzenie z tych gruntów gospodarstwa rolnego Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. Powstało ono pod nazwą Carol (Caritas – rolnictwo) w kwietniu 1994 r. w miejscowości Wrzosowo i Mierzyn i obejmowało ok. 1200 ha, zatrudniało w początkowym okresie ok. pięćdziesięciu osób.

W grudniu 1993 r. , u progu Roku Rodziny, Biskup Domin napisał list pasterski , ogłaszający powołanie Rodziny Przyjaciół Seminarium Duchownego w Koszalinie. Jako pasterz diecezji troszczył się o pomnożenie liczby kapłanów, a ufając nie ludzkim argumentom, ale słowom Pana Jezusa zachęcał do modlitwy o powołania. Do Rodziny tej mogą należeć wszyscy, którzy przez codzienną modlitwę i ofiarę cierpienia będą wspierać dzieło budzenia i zachowania powołań kapłańskich w diecezji. Biskup zachęcał do natarczywej modlitwy o kilkudziesięciu nowych kandydatów i nie wątpił, że Bóg może spełnić tę prośbę. Zachęta ta jest nadal aktualna. Deklarację członkowską można pobrać ze strony WWW.wsdkoszalin.eu/rpsk. Klerycy modlą się za swoich dobrodziejów szczególnie w I czwartek miesiąca, a kilka razy w roku goszczą ich na okolicznościowych spotkaniach (na zdjęciu).

W styczniu 1994 r. Biskup skierował do diecezjan słowo zawiadamiające o połączeniu diecezjalnego dwutygodnika „Wierzę” z „Gościem Niedzielnym”, tygodnikiem wydawanym w diecezji katowickiej. Skromna gazeta diecezjalna zyskała wsparcie doświadczonej i bogatej redakcji katowickiej, a czytelnicy – szeroką ofertę programową, zawierającą treści biblijne, liturgiczne, społeczne, kulturalne, a nawet rozrywkowe. Biskup zachęcał do abonowania pisma, aby przybywający co tydzień „Gość Niedzielnym” stał się domownikiem w jak największej liczbie rodzin w diecezji. Obecnie redakcja koszalińska przygotowuje co tydzień 8-stronicowy „Gość Koszalińsko-Kołobrzeski” z aktualnościami oraz współpracuje z redakcją w Katowicach w przygotowaniu tematów ogólnopolskich.

W tym samym liście Biskup wyrażał radość z uruchomienia kolejnej anteny nadawczej Radia Maryja – w Drawsku Pomorskim i wyrażał nadzieję, że audycje tej stacji będą docierać do wszystkich mieszkańców diecezji, niosąc przesłanie Ewangelii. Jedną z sześciu częstotliwości przydzielonych diecezji przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji Biskup Domin przeznaczył dla rozgłośni diecezjalnej. Dzięki jego wsparciu powstało w 1994 r. i przez 4 lata działało diecezjalne Radio „Teraz” (na zdjęciu – Biskup Czesław Domin podczas audycji w zaimprovizowanym studio na Górze Chełmskiej).

Troszcząc się o rozwój duchowy diecezjan Biskup Domin zachęcał do wprowadzenia w diecezji zwyczaju tzw. wczesnej Pierwszej Komunii świętej dzieci. W listopadzie 1993 r. wydał instrukcję o możliwości pełnego uczestnictwa dzieci przedszkolnych we Mszy świętej. Podając szczegółowo argumenty i warunki zwracał uwagę, że w ten sposób dziecko jest wcześniej wprowadzone w zażyłość z Panem Jezusem, łatwiej może uchronić się od zła i rozpoznać swoje życiowe powołanie. Wyrażał pragnienie, aby w jak największej liczbie parafii ok. 10 procent dzieci było przygotowane i przystąpiło do Komunii świętej w wieku 5-6 lat. Przywoływał doświadczenie diecezji katowickiej, w której w 1993 roku wszystkich 40. kandydatów do Seminarium przyjęło Pierwszą Komunię świętą w wieku przedszkolnym. W przygotowaniu dzieci podkreślał rolę świadectwa życia rodziców, które jest najlepszym narzędziem nowej ewangelizacji.

Tylko sami zainteresowani wiedzą, jak często Biskup Czesław pomagał osobom indywidualnym. Jednym z przykładów niech będzie sfinansowanie wykupu mieszkania w bloku, aby rodzina w nim mieszkająca nie straciła dachu nad głową.

Dziełem nawiązującym do duchowości Biskupa Czesława Domina jest noszący jego imię Dom Hospicyjno-Opiekuńczy Caritas w Darłowie. W Domu jest 21 miejsc dla chorych. 10 z nich służy opiece hospicyjnej – skierowane są ona do chorych w terminalnych stanach choroby nowotworowej. Pozostałe przygotowane są dla innych chorych w stanach przewlekłych i wymagających ciągłej opieki.

Opieka dla chorych hospicyjnych jest darmowa (potrzebne jest skierowanie do hospicjum od lekarza). Pozostałe miejsca, do momentu uzyskania kontraktu z NFZ, są płatne. Przyjęcie pacjenta odbywa się na podstawie badania dokonanego przez lekarza hospicyjnego oraz na podstawie umowy cywilno – prawnej pomiędzy Domem, a rodziną chorego. Personel stara się budować prawdziwie domową i ciepłą atmosferę, a zarazem zapewnić profesjonalną i ciągłą opiekę medyczną – codzienna opieka lekarska, całodobowa opieka pielęgniarska, rehabilitant, psycholog i kapelan. Część zespołu stanowią siostry zakonne. Więcej informacji można uzyskać na stronie WWW.koszalin.caritas.pl.

Dla kontynuowania i naśladowania działalności Biskupa Czesława Domina w drugą rocznicę jego śmierci – 15 marca 1998r. – Biskup Ignacy Jeź, siostra zmarłego pasterza Irena Majewska, ks. Wacław Grądalski, ówczesny proboszcz parafii w Podczelu i Anna Smolińska-Żyto powołali do życia Fundację Charytatywną im. Biskupa Czesława Domina, mającą na celu niesienie pomocy dzieciom niepełnosprawnym, osobom biednym i bezdomnym i innym potrzebującym. Obecnie Fundacja współpracuje z międzynarodową Wspólnotą „Cenacolo” (Wieczernik), założoną w 1983 r. przez s. Elvirę Petrozzi w Saluzzo k. Turynu, za aprobatą miejscowego biskupa. W Cenacolo ludzie młodzi, zagubieni w życiu, dotknięci uzależnieniami mogą w rodzinnej atmosferze, opartej o wartości chrześcijańskie, odnaleźć sens i radość życia. W Polsce są obecnie trzy domy Cenacolo.